

Dan Melander
– prästen som brinner för miljön
Karolinas **Vardagstankar**

Svenska kyrkan
VELLINGE-MÅNSTORP

FÖRSAMLINGSBLADET ANKARET: HÖSTEN 2008

Större och oftare. Det är två ord som stämmer in på vårt nygamla församlingsblad. Vi har ökat volymen för att få plats med ett ordentligt kalendarium så det blir tydligt vad som händer i våra kyrkor. Dessutom har vi utökat utgivningen så att vi nu kommer ut fem gånger per år. Men vi vill inte bara vara ett notisblad. Vi vill fortsätta skriva om det som berör innehållet i våra liv, väcka till eftertanke och lyfta fram det väsentliga kring uppdraget att vara människa i Vellinge-Månstorps församling.

Vi önskar er en god läsning, hör gärna av er med synpunkter om vårt församlingsblad!

Redaktionen

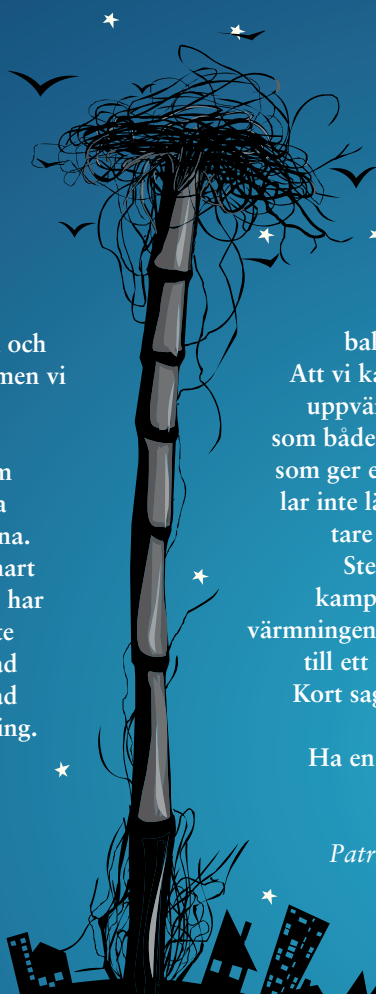
Lokal för att vara global, global för att vara lokal

VARTENDA BARN VET numera att Moder Jord har feber. Så säger Stefan Edman, känd miljödebattör, och påstår att om utvecklingen fortsätter så här kommer hela mänskligheten att drabbas av en mardrömslik ekologisk kris vid mitten av detta sekel.

Men han och många andra menar att det inte behöver gå så illa. Det finns många smarta motåtgärder, ny klimativänlig teknik och många goda initiativ. Detta är ju löftesrikt men vi lär oss också att klockan är fem i tolv!

VI MÅSTE MINSKA våra utsläpp drastiskt. Fram till år 2050 med minst 80% om den globala uppvärmningen ska hejdas, menar experterna. Som sagt, till och med vart enda barn vet snart dessa sanningar. Barnens framtid som vi nu har möjlighet att påverka. För att göra det måste vår livsstil bli varsammare, mindre fokuserad på materialism och prylar och mer fokuserad på konsumtion av kultur, hälsa och utbildning.

HÄR HAR KYRKAN ett stort ansvar att gå före. Att välja nya vägar. Kyrkan som ju finns i hela världen. Den allmänna, globala kyrkan vars medlemmar kan bidra till denna förändring. För att vi ska uppmuntras till detta är många

★ församlingar i vårt land med i "Etik & energi", så även Vellinge-Månstorp och som medlem i Svenska kyrkan bidrar du till detta arbete. Läs mer i intervjun här intill.

ATT GÖRA NÅGOT lokalt för att därmed också ta vårt ansvar globalt tror vi är en väg till förändring. Att vi kan bidra till att hejda den globala uppvärmningen genom lokala åtgärder, som både är spännande att genomföra och som ger ekonomiska fördelar. Detta handlar inte längre om något för bara naturvårdare och tekniker utan alla kan bidra. Stefan Edman igen: "Djupast sett är kampen för att hejda den globala uppvärmningen en moralisk utmaning om rätten till ett anständigt liv för alla människor. Kort sagt en fråga om medmänsklighet."

Ha en skön höst med många kloka och stimulerande miljöval.

Patrik Lindskog,
kyrkoherde

En entusiast som ger

Frågor om klimathot och miljö har blivit en ovälkommen men nödvändig del av vår vardag. Vi kan inte längre blunda för hur verkligheten faktiskt ser ut. Problemet är att dessa frågor ofta väcker vaga känslor av uppgivenhet och dåligt samvete istället för kamplust och idéer om hur vi ska ta itu med problemen.

EFTER ETT SAMTAL med Dan Melander väcks något annat i mig. En känsla av att förändringar är möjliga.

Första gången jag ringer upp honom för en intervju låter röstent långt borta. Det visar sig att han befinner sig i en havskajak långt ute i Bohuslans havsband. Det är sista semesterdagen som han tillbringar på detta sätt, men vi bestämmer snabbt att höras av nästa dag, vilket vi också gör.

– Det var en existentiell upplevelse i kajaken, berättar Dan entusiastiskt.

DE ORDEN FÅNGAR in något grundläggande i hans inställning till livet – det existentiella perspektivet och hans brinnande entusiasm. Han är teolog i grund och botten och prästvigd för Göteborgs stift. Nu har han lämnat församlingsprästlivet och jobbar med miljö och lokalt hållbar utveckling i projektet ”Etik & energi”. Tanken är att vara ett nätverk till stöd för församlingar och lokalsamhällen som vill arbeta för en hållbar energianvändning och livsstil till gagn både för miljön och den egna verksamhetens utveckling.

– Det är en enkel ekvation. Om man kan dra ner på energikostnaderna kan de pengarna användas till annat.

FÖR DAN ÄR INTE naturvetenskapen skild från teologin. Istället integrerar han det naturvetenskapliga synsättet med det teologiska.

– Sedan barnben har min tro varit kopplad till miljön, tron har hängt ihop med min relation till livet. Mina somrar tillbringade jag tidigt i Bohuslän. Bland fiskarbefolkningen där såg jag att heligheten och helheten var kopplad till naturen.

Ett mer holistiskt synsätt på vad tro är finns om man söker sig bakåt i historien. Under medeltiden var klostren vetenskapliga centrum där bönelivet och omsorgen om skapelsen gick hand i hand. Inte minst i den keltiska andligheten fanns en dimension som rymde mer än det mänskliga perspektivet.

När man talade om människan inbegrep det också Gud, djur och natur. Det fanns ingen tydlig gräns mellan olika element i skapelsen. Även i vår svenska miljö fanns länge en integrerad syn på människans roll i naturen. På 1700-talet var prästgårdarna navet i svensk naturvetenskap. Det var i en sådan miljö Carl von Linné föddes och odlade sitt intresse för botaniken.

DAN MENAR ATT industrialismen gjorde att kopplingen mellan naturvetenskap och teologi försvann. Kristendomen blev människocentrerad, istället för att se människan som en del av helheten i skapelsen inriktade man sig ensidigt på den mänskliga frälsningen. I någon mån handlar hans arbete om att återinföra ett naturvetenskapligt perspektiv i kyrkans liv.

– Kyrkan undervärderar ofta

sin egen kraft. I vårt projekt ”Etik & energi” är 400 församlingar medlemmar. Vi arbetar efter ett gemensamt handlingsprogram som bygger på att man kan dra ner kyrkans energikostnader med 30-50% och koldioxidutsläppen med ofta 60-80% på några år! Våra kyrkor har möjlighet att bli föregångare i denna omställning och inspirera församlingsbor och medlemmar till att göra detsamma i hemmen, skolorna, daghemmen och på arbetsplatserna.

ETIK & ENERGI är en idéell förening som växt underifrån. Genom att gå med i projektet blir man del av ett nätverk som kan hämta kraft och inspiration av övriga medlemmar. Idén bygger på att man ska få igång en dialog för fortsatt arbete i församlingarna som kan bära frukt.

En annan idé som Dan börjat arbeta med är ekologisk kyrkogårdsförvaltning. Det har visat sig att kyrkogårdar har en speciell flora och fauna som ger skydd åt utrotningshotade arter.

– Precis som kyrkor och katedraler förr skulle återspegla Guds nåd och Guds skönhet skulle kyrkogårdarna på samma sätt kunna bli återspeglings av Gud. Kyrkogårdsarbetarna skulle

hopp

kunna inneha en spetskompetens i ekologiskt tänkande!

JAG LÄMNAR SAMTALET med Dan, fylld av idéer och inspiration. Det är helt klart att vi står inför en stor omställning om vi ska klara klimatmålen. Varje dag påminns vi om det. Men om en förändring ska ske behövs inte

bara en medvetenhet om att läget är kritiskt. Utan hopp och idéer för framtiden blir en sådan insikt bara förlamande. Som medlemmar i Etik & energiprojektet har vår församling tagit ett litet steg åt rätt håll. Tillsammans kan vi hitta morgondagens lösningar!

Ola Fornling

” Varje dag funderar jag på hur jag ska vara en bra förebild för min dotter. Hur jag ska få henne att växa upp till en människa som orkar stå emot alla orimliga och konstiga krav. Hur jag ska lära henne hur man sätter gränser, och istället ägna sig åt sådant som är viktigt här i livet. Ska jag kunna lära henne när jag själv inte kan se skillnad?

Med klump i magen hoppas jag att det kanske är huvudsaken att jag är engagerad och närvarande i hennes liv.

Men naturligtvis är jag försenad just idag när vi ska på utvecklingssamtal på skolan. Och framför mig på småvägarna har jag en stor traktor med plog. Funderar hastigt på att köra om men inser att det är omöjligt och att det vore ett idiotiskt drag.

Okej, jag ger mig. Jag kommer inte ha lärt henne något om det viktiga i livet i dag heller. Och jag kommer inte hinna i tid. Så jag satsar på att komma helskinnad fram.

Karolina

FOTO: BENGT JAKOBSSON

Sedan sist: Vid sommarens SM i hoppning, arrangerat av Vellinge Hästsportförening, fick hästar och ryttare prova på hopp över kyrka! Församlingen har skänkt hindret, som är en modell av S Åkarps kyrka, byggd av vår timmerman BG Johansson. Från tävlingsbanan på Åkarpsgården kunde man i bakgrunden se kyrkan i naturlig storlek.

Skapelsefeber

Klimat och rättvisa är temat för årets upplaga av Kyrkornas globala vecka den 18-25 november. Då gör Sveriges kyrkor, samfund och kristna organisationer en landsomfattande satsning under namnet ”Skapelsefeber”, för att lyfta klimatfrågan både bland de egna och i omvärlden. Mängder av aktiviteter äger rum under veckan, både lokalt och på riksnivå.

Läs mer på www.skr.org/globalaveckan. I Vellinge-Månstorp firar vi bland annat Musikgudstjänst den 16/11 och Ungdomsmässa den 23/11 på just detta tema.

Kyrkofullmäktige

Kyrkofullmäktige sammanträder på Ankarets veranda tisdagen den 11 november kl 19, då det beslutas om 2009 års budget.

Solens smaker

Den 4 september samlades 70 personer på Ankaret för att lyssna till Bo Hagström och Mikael Mölstad. De kåserade kring hur vi avsmakar mat och vin. Arrangemanget genomfördes tillsammans med Vinväktarna i Östra Grevie. Det var första ”Mötet vid vägen” som ska mynna ut i en serie föredrag i skiftande ämnen.

Gravsmäckning

Vi erbjuder höstplantering: chrysantemum, silvrek, cyclamen, ljung. Samt vintersmäckning: mosskrans, granris i bunt, granristäckning urngrav, granrismatta per kvadratmeter, granrisdekoration vid sten, ljus med ljusständning.

För prisuppgift och beställning, eller om du har andra frågor som handlar om gravplatser, gravrättstid, gravskötsel och gravrättsinnehavare kontakta kyrkogårdsassistent Marie-Louise Kristoffersson, tel 040-42 93 13.

Frukostmöte för kvinnor

Välkommen till en spännande lördagsförmiddag på Ankarets Veranda som öppnas kl 9.15, frukostbuffén serveras kl 9.30 och kostar 50 kr. Begränsat antal platser. Anmäl dig per telefon 040-42 93 00. Första anmälningssdag 12/11.

LÖRDAGEN DEN 22 NOVEMBER

Storasyster, lillasyster eller mellanbarn

Elisbeth Schönbeck, beteendevetare, diplomerad småbarnspedagog och nybliven författare, kommer med ett spännande föredrag om hur placeringen i syskonskaran präglar våra liv.

café ankoret

Välkomna till höstens caféprogram som startar kl 14.00 på Ankarets veranda. Alltid på en torsdag!

2 OKTOBER

Säg det i toner. Ett program om Jules Sylvain med Karin Thuresson och Agnes Berg

6 NOVEMBER

Det finns glädje året runt. Chatarina Segerbank, präst, berättar utifrån sin bok.

4 DECEMBER

O, helga natt. Adventsmusik med Knut & Johns Duo

Öppen verksamhet

Till Kyrkans Öppna för barn och vuxna kommer barn från 0 år och uppåt tillsammans med vuxen. Vi pysslar, samtalar, leker, fikar och har sångstund.

Kyrkans Öppna finns på Ankaret i Vellinge och i V Ingelstad församlingshem.

På Ankaret har vi även Kyrkans Öppna Babycafé för barn upp till 1,5 år tillsammans med vuxen.

Det behövs ingen anmälan alla är välkomna att komma och gå som man vill.

V Ingelstad Måndagar kl 9-11
Onsdagar kl 9-11

Vellinge Måndagar kl 9-11.30
Torsdagar kl 9-11.30 (Babycafé)

Ledarkåren

Församlingen har i samarbete med Höllvikens församling en ledarkår som du är välkommen till. I Ledarkåren får du under 1-2 år möjlighet att få en ledarutbildning så att du själv kan vara hjälpledare i en konfirmandgrupp. Vi är i nuläget ca 30 personer, i åldern 15-18 år, som träffas sex gånger varav två är läger för att träna våra ledaregenskaper.

Vill du vara med? Anmäl dig senast 25/9 till:
Kristofer Burman 040-42 93 12, 0703-49 26 83

Ungdomsgruppen

Varje tisdag under terminerna träffas ungdomsgruppen på Ankaret för att göra roliga saker tillsammans. Vi diskuterar, bakar, ser på film, talar om Gud och livet, firar mässa eller bara umgås. Varje träff avslutas med andakt. Alla från 15 år är välkomna.

Kontakta: Linda Folebäck: 040-42 93 11 eller Kristofer Burman (se ovan)

Ungdomscafé

Både under och efter din konfirmentid har du möjlighet att komma till vårt ungdomscafé på Ankaret.

Vid tre tillfällen per termin bjuder vi in föreläsare eller artister. Dessa kan du lyssna på medan du tar en fika med dina kompisar. Vår ungdomsgrupp som arrangerar caféerna finns alltid på plats.

Höstens datum är 30/9, 4/11 och 2/12 på Ankarets veranda.

Håll utkik efter affischer på din skola!

Välkommen!

SÖNDAG 28 SEPTEMBER

11.00 Högmässa

V Ingelstad kyrka

17.00 Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat

Hököpinge kyrka

Skytts kontrakts barn- och ungdomskörer sjunger musikalen *Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat* under ledning av Göran Christensen och med ackompanjemang av Peter Bengtsson.

SÖNDAG 5 OKTOBER

11.00 Högmässa

V Ingelstad kyrka

Cantica medverkar

17.00 Andetag

M Grevie kyrka

Meditativ sånggudstjänst där var och en själv väljer om man vill delta i sången eller bara vara. Frukt och vatten serveras efteråt.

SÖNDAG 12 OKTOBER

11.00 Familjegudstjänst

M Grevie kyrka

Barnkörerna medverkar

17.00 Skördemässa

Gessie kyrka

Bengt Ramlid avtackas och GeHö-kören medverkar.

MORGONBÖN

Morgonbön fredagar i Vellinge kyrka kl 8.30

SÖNDAG 19 OKTOBER

11.00 Högmässa

Vellinge kyrka

Stämbanden medverkar

17.00 Konsert

Eskilstorp kyrka

Trelleborgs kammarkör

SÖNDAG 26 OKTOBER

11.00 Högmässa

V Ingelstad kyrka

Cantica medverkar

17.00 Mässa

Vellinge kyrka

LÖRDAG 1 NOVEMBER

15.00 Minnesgudstjänst med musik

V Ingelstad kyrka

15.00 Minnesgudstjänst med musik

Eskilstorp kyrka

17.00 Minnesgudstjänst med musik

Vellinge kyrka

SÖNDAG 2 NOVEMBER

11.00 Högmässa

Gessie kyrka

GeHö-kören medverkar

Ö GREVIE

Varje onsdag är det andakt på Mose i vassen, Ö Grevie kl 19. Sista onsdagen i månaden är det mässa i kyrkan.

SÖNDAG 9 NOVEMBER

11.00 Familjegudstjänst

M Grevie kyrka

Barnkörerna medverkar

17.00 Andetag

M Grevie kyrka

Meditativ sånggudstjänst där var och en själv väljer om man vill delta i sången eller bara vara. Frukt och vatten serveras efteråt.

SÖNDAG 16 NOVEMBER

11.00 Gudstjänst

V Ingelstad kyrka

Lekmanaledd

17.00 Musikgudstjänst

Vellinge kyrka

Kyrkornas globala vecka:

Skapelsefeber – klimat och fred

En lite annorlunda temakonsert inleder globala veckan: *Jorden är människans hem* – ett skapelsecollage med körsång, jazzsaxofon, rörelse och ljus.

Medverkar gör kören Stämbanden, Inge Petersson, saxofon, Eva Hallberg, piano/ledning och Hans Roupé, ljussättning.

DOMSÖNDAGEN, 23 NOVEMBER

11.00 Högmässa

Vellinge kyrka

17.00 Ungdomsmässa

Hököpinge kyrka

Ungdomskören medverkar.

Kyrkornas globala vecka avslutas

MORGONMÄSSA

Morgonmässa tisdagar i Vellinge kyrka kl 8.15

SVENSKA KYRKAN VELLINGE-MÅNSTORP

Adress Församlingsexpeditionen

Ankaret, Malmövägen 2

235 36 Vellinge

Öppet mån, ons-fre kl 10-14, tis kl 11-14

Telefon 040-42 93 00

Telefax 040-42 22 31

e-post vellinge.pastorat@svenskakyrkan.se

www .svenskakyrkan.se/vellinge

ANKARET NR 3 HÖSTEN 2008

Redaktion Karolina Larsson, Ola Fornling

Ansvarig utgivare Patrik Lindskog

Form www.sjunde.nu

Omslagsbild Bengt Jakobsson

Tryck Tryckfolket, Malmö 2008